

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0430/2013

4.12.2013

BETÄNKANDE

om rapport om genomförandet 2013: Utveckling och tillämpning av teknik för avskiljning och lagring av kol i Europa
(2013/2079(INI))

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

Föredragande: Chris Davies

Rådgivande utskotts föredragande: (*) Vicky Ford, utskottet för industrifrågor, forskning och energi

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 50 i arbetsordningen

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	10
YTTRANDE TILL UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, FORSKNING OCH ENERGI (*).	13
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	18
(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 50 i arbetsordningen	

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om rapport om genomförandet 2013: Utveckling och tillämpning av teknik för avskiljning och lagring av kol i Europa (2013/2079(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006 (CCS-direktivet)¹,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 27 mars 2013 om framtiden för avskiljning och lagring av koldioxid i Europa (COM(2013)0180),
- med beaktande av kommissionens grönbok av den 27 mars 2013 *En ram för klimat- och energipolitiken fram till 2030* (COM(2013)0169),
- med beaktande av EU:s klimat- och energipaket från december 2008,
- med beaktande av sin resolution av den 15 mars 2012 om en färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050²,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och yttrandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi (A7-0430/2013), och av följande skäl:
 - A. Avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) är en lovande teknik som kan vara det enda sättet att avsevärt minska koldioxidutsläppen från industriella källor och som potentiellt avsevärt kan minska koldioxidutsläppen från kraftverk som drivs med fossilt bränsle, men det krävs investeringar och demonstrationsanläggningar i industriell skala för att främja innovation, säkra kostnadsminskningar och bekräfta teknikens miljösäkerhet.
 - B. Enligt Internationella energioorganet kommer fossila bränslen att fortsätta att tillhandahålla 75 procent av den globala energimixen 2030 och föreslår att CCS-tekniken behövs för att uppnå målet på den nästan 20-procentiga minskning av koldioxidutsläppen som krävs före 2050, och menar att om CCS-tekniken inte genomförs kommer investeringarna i el att behöva ökas med ytterligare 40 procent för att förhindra att den globala temperaturökningen överskrider två grader.
 - C. CCS-tekniken är den enda teknik som drastiskt kan skära ned koldioxidutsläppen i viktiga industrisektorer, bland annat stål-, cement- samt kemikalie- och oljeraffineringsindustrin. I kombination med biomassa för elproduktion kan tekniken främja en nettominskning av

¹ EUT L140, 5.6.2009, s. 114.

² EUT C 251 E, 31.8.2013, s. 75.

koldioxidutsläppen.

- D. Baserat på nuvarande nivåer och framtida beräkningar av förbrukningen av fossila bränslen förefaller användningen av CCS-tekniken vara grundläggande för att uppnå målet om att hålla den globala temperaturökningen under 2°C.
- E. Utvecklingen av CCS-tekniken bör ses som en strategi som kompletterar utvecklingen av förnybar energi under övergången till ett utsläppsnått samhälle.
- F. EU:s regeringschefer drog 2007 upp planer på att ha upp till 12 CCS-demonstrationsanläggningar i drift före 2015, men eftersom anläggningarnas finansiella hållbarhet var avhängig av ett högt koldioxidpris kan de i nuläget inte genomföras.
- G. Utvecklingen av denna teknik bör inte utgöra ett incitament att öka andelen kraftverk som använder fossila bränslen.
- H. EU håller på att tappa den tekniska ledningen inom CCS-tekniken – för närvarande finns det bara planer på ett projekt med NER300-finansiering, och projekt under det europeiska energiprogrammet för återhämtning har lagts ner eller på is – och har i dag ingen effektiv politik för att främja utvecklingen av CCS-flaggskeppsprojekt.
- I. Allmänheten bör alltid få en fullständig och klar bild av fördelarna och de möjliga hoten med CCS-tekniken innan eventuella projekt i industriell skala utvecklas.

Högre ambitionsnivå

1. Europaparlamentet konstaterar att utbyggnaden av CCS-anläggningar kan göra det möjligt för EU att möta sina utfästelser om sänkta koldioxidutsläpp till 2050 på billigast möjliga sätt och att den är nödvändig inte minst för att fasa ut fossila bränslen i industrier med höga koldioxidutsläpp. Parlamentet anser att den även kan bidra till en diversifierad och trygg energiförsörjning samtidigt som den upprätthåller och skapar sysselsättningsmöjligheter. Parlamentet bekräftar det brådskande behovet att utveckla en uppsättning CCS-flaggskeppsprojekt som integrerar hela kedjan för att nå de bästa och fördelaktigaste lösningarna, och uppmanar kommissionen att fastställa mål för detta ska uppnås. Med tanke på de avsevärda investeringar som behövs menar parlamentet att även andra instrument än EU:s utsläppshandelssystem behövs för att främja forskning om och säker teknisk användning av CCS-tekniken.
2. Europaparlamentet anser att även om CCS-tekniken kan vara en delösning för att uppnå målen för minskade utsläpp av växthusgaser vore det ännu bättre om medlemsstaterna kunde uppnå dessa mål utan CCS-tekniken.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inte bara uppmuntra spridningen av CCS-tekniken i samband med kol- och gaskraftverk utan även i en rad andra industrisektorer, såsom kemikalieindustrin, metallindustrin, järn- och stålindustrin, cementindustrin och raffineringsindustrin. Parlamentet begär att kommissionen ska ta itu med frågan om CCS-teknikens spridning inom 2030 års klimat- och energiram, samt lägga fram förslag som främjar ett tidigt uppförande av anläggningar i CCS-flaggskeppsprojekt.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta långtgående åtgärder för att stimulera internationellt samarbete och främja användningen av tekniker som dämpar effekterna av klimatförändringarna, i syfte att styra tillväxtekonomier mot en alternativ utveckling med lägre koldioxidintensitet, vilket också CCS-tekniken gör.
5. Europaparlamentet anser att det i handlingsplanen för stålindustrin uttryckligen bör hänvisas till behovet av att utveckla CCS-flaggskeppsprojekt inom denna sektor.

Medlemsstaternas ledande roll

6. Europaparlamentet konstaterar att spridningen av CCS-teknik inte kan genomföras utan stöd från medlemsstaterna och privata investerare, och att medlemsstaterna har en absolut och suverän rätt att antingen uppmuntra eller förhindra användningen av tekniken. Parlamentet noterar att vissa medlemsstater har antytt att de inte förväntar sig att CCS-tekniken kommer att spela någon större roll i deras strategier för att minska utsläppen, vilket inte bör hindra initiativ från dem som anser att tekniken kan spela en effektiv roll i övergången till en utsläppsnål ekonomi.
7. Europaparlamentet påminner kommissionen om att parlamentet har efterlyst lagstiftning som ålägger medlemsstaterna att ta fram en strategi för minskade koldioxidutsläpp före 2050. Parlamentet föreslår att dessa nationella färdplaner uppdateras var femte år. Parlamentet förutsätter att de klargör om och hur de berörda medlemsstaterna ska bygga ut CCS.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå att medlemsstaterna ska vara tvungna att ta fram och offentliggöra nationella färdplaner för ett utsläppsnålt samhälle före konferensen om FN:s ramkonvention om klimatförändringar 2015.
9. Europaparlamentet understryker att medlemsstater som i frånvaro av ett högt pris på koldioxid önskar främja spridning av CCS-tekniken har en nyckelroll att spela när det gäller att tillhandahålla ett öppet inkomstflöde och sådant annat finansiellt stöd som kan bli nödvändigt för att säkerställa konstruktion och drift av flaggskeppsprojekten, samtidigt som de operatörer som har höga kostnader på grund av att de är först på marknaden ges möjlighet att säkra avkastningen på sina investeringar. Parlamentet noterar att lämpliga regelverk också kan komma att krävas om CCS-tekniken ska spridas kommersiellt. Parlamentet erkänner behovet av att miljösäkerhetsstandarderna uppnås.

EU:s lagstiftning och finansiering

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga inrättandet av en europeisk investeringsfond för industriell innovation till stöd för innovativ klimatvänlig teknik, inte minst för utvecklingen av CCS-flaggskeppsprojekt, andra innovativa tekniska lösningar med låga koldioxidutsläpp, samt åtgärder för att minska koldioxidutsläppen från energiintensiva industrier och deras processer. Parlamentet föreslår att detta skulle kunna finansieras av försäljningen av utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem. Parlamentet understryker att detta inte får leda till något nytt krav på EU-budgeten. Parlamentet inser att man vid utformningen av ramarna för utnyttjande av en sådan fond bör ta hänsyn till lärdomarna från finansieringsmekanismen NER300, med dess begränsningar och bristande flexibilitet.

11. Europaparlamentet anser att ramarna för den politik och strategi som rör CCS-tekniken bara bör byggas på grundval av tillförlitliga uppgifter om den positiva påverkan de kommer att ha på miljön, på den europeiska industrins stabilitet, på sysselsättningen i EU och på rimliga energipriser för både allmänhet och industri.
12. Europaparlamentet menar att stödet för CCS-tekniken på längre sikt huvudsakligen bör komma från en lämplig koldioxidprissignal, men föreslår att varje krav på interimistiskt finansiellt stöd från medlemsstaterna eller EU bäst bör tas från produktion och import av de fossila bränslena, som ju bär det största ansvaret för koldioxidutsläppen. Parlamentet föreslår att kommissionen underlättar debatten om möjliga alternativ genom att genomföra en analys av system som kräver inköp av CCS-certifikat som bevis på att inga koldioxidutsläpp skett vid lagring eller behandling, och att detta skett i proportion till den mängd koldioxid som ingår i de saluförda fossila bränslena.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta fram riktlinjer för medlemsstaterna om olika finansiella och andra mekanismer som de kan använda för att stödja och skapa incitament för utvecklingen av CCS-tekniken, samt att tillgängliggöra stöd från unionsbudgeten.
14. Europaparlamentet noterar Europeiska investeringsbankens beslut om att förbjuda lån för konstruktion av kolkraftverk som släpper ut mer än 550 g koldioxid per kWh. Parlamentet betonar att utan finansiellt stöd till utvecklingen av CCS-tekniken kommer införandet av stränga utsläppsnormer att vara avgörande.
15. Europaparlamentet föreslår att kommissionen ska överväga hur Kol- och stålforskningsfonden kan utnyttjas för att stödja förkommersiell demonstration av CCS-tekniken i dessa industrisektorer.
16. Europaparlamentet uppskattar den norska regeringens uppmuntran till CCS-projekt i EU och skulle vilja att man begär finansieringsstöd till CCS-flaggskeppsprojekt vid förhandlingarna om nästa programperiod.
17. Europaparlamentet begär att kommissionen bedömer fördelarna med att anta och utveckla CCS-pilotprojektet Ciuden i Spanien – ett projekt som fått ungefär 100 miljoner euro i stöd från EU – som en europeisk provningsanläggning för avskiljningsteknik och inlandslagring av koldioxid.

Transport och lagringsplatser

18. Europaparlamentet erkänner att betydande ekonomiska besparingar kan göras genom att skapa kluster av CCS-industrieanläggningar som betjänas av gemensamma rörledningar eller andra system för koldioxidtransport. Parlamentet menar att anläggningsoperatörer inte kan förväntas ta hänsyn till framtida krav från andra anläggningar, och föreslår att stora investeringar, såsom gemensamma rörledningar avsedda att så småningom innehålla koldioxid från flera källor, skulle kunna utvecklas genom partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn. Parlamentet understryker att medlemsstater som har för avsikt att sprida CCS-tekniken kan ha en direkt roll att spela när det gäller att säkra tillhandahållandet av transport och fastställa tillgängligheten av lagringsinfrastruktur i samband med avskiljning och lagring av koldioxid.

19. Europaparlamentet anser att samarbetet med Förenta staterna och Kanada bör fördjupas genom utbyte av kunskap och god praxis, i ljuset av de verksamheter som inletts när det gäller CCS-tekniken inom ramen för den bilaterala dialogen mellan Förenta staterna och Kanada om miljöenergi.
20. Europaparlamentet insisterar på att nya tekniker med låga koldioxidutsläpp bör betraktas som komplementära och inte som konkurrenter. Parlamentet understryker det faktum att både förnybar energi och CCS-teknik har en roll att spela i EU:s framtida energimix, och att CCS-tekniken inte får hindra uppfyllandet av EU:s bindande utvecklingsmål för förnybar energi. Parlamentet uppmanar till åtgärdsförslag för att främja användningen av båda tekniker inom klimat- och energiramen för 2030.
21. Europaparlamentet konstaterar att Europas geologi kan komma att tillhandahålla ett överflöd av potentiella platser för regelmässig bindning av stora mängder koldioxid, inte minst på Nordsjöns havsbotten, fjärran från mänsklig bebyggelse. Parlamentet stöder unionens åtgärder och finansiering för att fastställa en enhetlig definition av en lagringsplats egenskaper, identifiera lämpliga lagringsplatser runt om i Europa, utveckla pilotprojekt, samt för att förbereda lagringsplatser i kommersiell skala på villiga medlemsstaters territorium.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja framtagandet av en europeisk atlas över potentiella lagringsplatser för koldioxid.
23. Europaparlamentet konstaterar att artikel 6 i Londonprotokollet har ändrats så att den inte längre behöver utgöra ett hinder för gränsöverskridande transport av koldioxid för bindning. Parlamentet noterar däremot att ratificeringen av denna ändring kan ta många år. Parlamentet uppmanar kommissionen att klargöra om den under vissa omständigheter kan tillåta gränsöverskridande överföring av koldioxid innan ratificering av protokollet sker.

Lagringsplikt

24. Europaparlamentet noterar oron hos vissa potentiella CCS-utvecklare över de icke kvantifierbara och alltför stora krav och plikter de ålagts för geologisk lagring av koldioxid på platser som godkänts av medlemsstaterna. Parlamentet påminner emellertid om det ansvarssystem som fastställts i direktivet om geologisk lagring av koldioxid (CCS-direktivet) i fråga om lagring av koldioxid och det ansvar som åligger innehavare av tillstånd för lagring.
25. Europaparlamentet medger till fullo att varje oavsiktligt koldioxidutsläpp från en lagringsplats måste förhindras och projektets miljöintegritet skyddas i enlighet med artikel 1 i CCS-direktivet. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla vägledning om i hur hög grad detaljerna i arrangemangen för efterlevnad bör beslutas i förväg genom förhandlingar mellan potentiella operatörer och de behöriga myndigheterna i aktuell medlemsstat.
26. Europaparlamentet påpekar att CCS-direktivet ger medlemsstaterna ett stort manöverutrymme att fastställa den ekonomiska säkerheten som CCS-operatörerna ska tillhandahålla samt den tid som ska förlöpa innan ansvaret för en nedlagd lagringsplats

överförs till behörig myndighet. Parlamentet föreslår att de medlemsstater som vill främja CCS-utvecklingen bör inta en tydligare entreprenörsroll och axla en större del av ansvaret än vad som är fallet nu.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över underlaget till CCS-direktivet för att klargöra dessa frågor.
28. Europaparlamentet anser att CCS-direktivets krav på att operatörer vid koldioxidläckage måste överlämna utsläppsrätter inte tar hänsyn till de kostsamma avhjälpande åtgärder som behöver vidtas. Parlamentet befvarar att denna skyldighet reser ytterligare ett hinder mot utvecklingen av CCS-tekniken. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en ändring i sin översyn av CCS-direktivet.

Avskiljning och lagringsfärdig status

29. Europaparlamentet menar på att det inte längre är godtagbart att investera i kraftverk eller industrialanläggningar som förväntas släppa ut stora mängder koldioxid utan att ta hänsyn till hur utsläppen ska kunna minskas i framtiden.
30. Europaparlamentet betonar att enligt en Eurobarometerundersökning känner de flesta invånarna i EU fortfarande inte till CCS-tekniken, men de som har kunskaper om tekniken är mer benägna att stödja den. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att förbättra kommunikationen i syfte att öka allmänhetens kunskaper om CCS-tekniken och anser att en större förståelse är avgörande för att vinna allmänhetens acceptans och därmed vinna framgång med denna teknik.
31. Europaparlamentet noterar att medlemsstaterna har rätt att på olika sätt granska de bestämmelser i CCS-direktivet som kräver att bedömning av avskiljning, transport och lagring ska göras innan kraftverk tilldelas driftslicenser.
32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå att det i medlemsstater som valt att använda CCS-teknik kan göras till ett villkor vid byggandet av anläggningarna att lämpliga förberedelser inför genomförandet av CCS-tekniken görs, eller av andra insatser för att avsevärt minska koldioxidutsläppen, för alla nya kraftverk som drivs med fossila bränslen och för industrialanläggningar med höga utsläpp över en överenskommen storlek, förutom när det gäller minskning av efterfrågetoppar på el eller när en medlemsstat har följt det rättsliga kravet att offentliggöra en färdplan som visar hur den ska möta målet att minska koldioxidutsläppen till 2050 utan att använda CCS-tekniken.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att analysera och lägga fram en rapport om den CCS-nivå som skulle behöva införas fram till vissa viktiga datum, t.ex. 2030, för att CCS-tekniken i större utsträckning ska kunna bidra till målen för minskade utsläpp fram till 2050.

Avskiljning och användning av koldioxid

34. Europaparlamentet välkomnar de olika initiativen för att använda koldioxid på sätt som generellt minskar utsläppen i atmosfären och skapar alternativa produkter, såsom hållbara transportbränslen. Parlamentet uppmanar särskilt kommissionen att skyndsamt göra en

bedömning av möjligheten att på ett säkert sätt använda koldioxid för att förbättra återvinningen av olja och gas inom unionen.

o

o o

35. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

För fem år sedan var förhoppningarna stora att Europeiska unionen var på väg att bli världsledande i utbyggnaden av tekniken för avskiljning och lagring av koldioxid (CCS). Europeiska rådet hade inte bara tagit till sig tanken på att ha upp till 12 CCS-demonstrationsprojekt i drift till 2015, utan hade också godkänt ett förslag från Europaparlamentet om en finansieringsmekanism (NER300) som såg ut att tillhandahålla tillräckligt stöd från den offentliga sektorn för att garantera förveckligandet.

Så långt allt väl. Om de globala koldioxidutsläppen ska minskas ordentligt till 2050 till minsta möjliga kostnad kommer utbyggnaden av CCS-tekniken att vara oundgänglig. Den behövs för att stoppa utsläppen från stora industrialanläggningar och kan möjliggöra viss fortsatt användning av fossila bränslen med mycket mer begränsade konsekvenser för den globala uppvärmningen.

Tyvärr har denna initiala entusiasm resulterat i väldigt lite att visa upp. Tretton viktiga projekt i sex länder var bland de ursprungliga sökandena i den första fasen av NER300-finansieringen, men de flesta slutade med att dras tillbaka eller misslyckades med att möta de hårda – och oflexibla – krav som ställdes. Under den andra fasen finns det bara ett projekt med (Storbritanniens ”White Rose”), men det är långt ifrån säkert att kraven från medlemsstaten och kraven från kommissionen kommer att vara tillräckligt förenliga för att möjliggöra att ett åtagande kan ingås. Under tiden har största delen av den miljard euro som frigjordes 2009 för CCS-pilotprojekt genom den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa förblivit oanvänd och kommer inte att omfördelas.

Tekniken för avskiljning av koldioxid har använts sedan 1930-talet. Koldioxidtransport i rörledningar är vanligt över hela världen. Säkerheten vid lagring av koldioxid under jord har påvisats, inte minst på Sleipner där Norge sedan 1996 har sprutat in 1 miljon ton koldioxid varje år i berggrunden djupt under Nordsjön utan några tecken på oväntade rörelser.

Studie efter studie visar att CCS kommer att bli billigare per ton koldioxidutsläpp som kan undvikas än med havsbaserad vindkraft och solkraft, så varför har tekniken inte anammats med större entusiasm?

Den främsta anledningen är att varken Europeiska unionen eller dess medlemsstater har skapat en affärsmodell som främjar privata investeringar. Där utvecklare av förnybar energi har tagit emot kontantstöd från elanvändarna, har främjandet av CCS nästan uteslutande fått förlita sig på utsläppsrätter vilkas priser har satts så högt att investerarna funnit sätt att slippa köpa dem genom att se till att undvika koldioxidutsläpp. Värdet av NER300-finansieringsmekanismen har också stått i direkt förhållande till priset för koldioxidutsläpp, och kollapsen av den har därför medfört ett dubbelt så hårt slag mot förhoppningarna att bygga ut CCS-tekniken.

Utän tvivel skulle ett pris för koldioxidutsläpp på 60–70 euro per ton avsevärt minska behovet av stöd till förnybar energi och stimulera investeringar i CCS, men det är inte troligt att detta kommer att förverkligas på många år än. Vi behöver ett alternativt angreppssätt. Föredraganden skisserar i detta betänkande den riktning det skulle kunna ta, och de åtgärder som kommer att bli nödvändiga.

Han understryker att medlemsstaternas politiska och ekonomiska stöd är avgörande för om CCS-tekniken kommer att utvecklas eller ej. Även om ingen medlemsstat kommer att tvingas införa tekniken mot sin vilja utmanar föredraganden varje uppfattning att samtliga unionens regeringar vet hur de ska uppnå målen att minska koldioxidutsläppen till 2050, eller att de skulle ha insett vilken roll CCS-tekniken kan spela. Delvis av denna anledning betonar han att unionslagstiftningen bör ålägga varje medlemsstat att offentliggöra ett strategidokument som förklarar hur de ska uppnå 2050-målet.

Allt kan inte lämnas till privata sektorn. Medlemsstater som inser potentialen i CCS-tekniken bör vara redo att aktivt bidra till att få igång utvecklingen av den. De måste erbjuda ekonomiska stödmekanismer, såsom inmatningspriser, på samma nivå som de belopp som betalas ut till stöd för förnybar energi. De kan behöva hjälpa till med att konstruera ett rörledningsnät och att utse och förbereda lagringsplatser. De kan behöva ta över ledningen när det gäller att övertala en skeptisk allmänhet om att koldioxidlagring innebär mindre risker än mycket annan industriell verksamhet. De kommer att behöva ta på sig en del av det ekonomiska ansvaret om problem uppstår vid en lagringsplats som de själva har godkänt.

Fastän medlemsstaterna förväntas spela en ledande roll har det alltid accepterats att EU kollektivt bör göra sitt för att stimulera CCS-utvecklingen och se till att kunskaper kommer alla till dels. Som det ser ut nu har unionen inte någon effektiv aktuell politik på plats för att göra detta.

Föredraganden föreslår att man bör enas om ett EU-mål för att mobilisera opinionen och uppmuntra användningen av några av de begränsade befintliga medlen som kan finnas tillgängliga för att åstadkomma detta. Han menar att vi helt enkelt måste stödja utvecklingen av en uppsättning CCS-flaggskeppsprojekt om innovationen ska kunna främjas, kostnaderna minskas och tekniken accepteras som ett hållbart alternativ. Han föreslår ett blygsamt mål med ett tillräckligt antal CCS-projekt i drift eller under konstruktion före 2020 för att årligen kunna lagra 10 miljoner ton koldioxid. Detta utgör en femtedel av det globala målet för det året enligt förslaget från Internationella energiorganet.

På kort sikt behövs ytterligare en finansieringskälla. Föredraganden förordar inrättandet av en industriell innovationsfond med medel från försäljningen av utsläppsrätter. Resurserna skulle kunna användas inte bara för stöd till CCS, utan också till utvecklingen av innovativa förnybara energiprojekt och till sätt att minska koldioxidutsläppen från energiintensiv industri.

Europeiska kommissionen förväntar sig att CCS-tekniken kommer att bära sig år 2035, men under det förkommersiella stadiet efter 2020 menar föredraganden att det ekonomiska stödet bör komma från fossila bränslen som är ursprunget till koldioxidutsläppen. Han rekommenderar inrättandet av ett system med CCS-certifikat, likt Storbritanniens krav på att utnyttja förnybara energikällor eller de svensk-norska energicertifikaten. Han rekommenderar att skyldigheten att inneha ett antal CCS-certifikat särskilt bör gälla för producenter och importörer av fossila bränslen.

Om inget ekonomiskt stöd tillhandahålls för CCS-tekniken vore alternativet att gå lagstiftningsvägen. Föredraganden föredrar att kringgå införandet av stränga utsläppsnormer, men erkänner att de kan komma att få en roll.

Europaparlamentet prisades 2008 för att ha föreslagit en ekonomisk mekanism till stöd för CCS vilket fick rådets och kommissionens stöd. Föredraganden hoppas att parlamentsledamöterna är en gång tar initiativet och att parlamentet med detta betänkande lägger fram ett förslag om hur man ska se till att denna centrala teknik används i kampen mot den globala uppvärmningen.

6.11.2013

YTTRANDE TILL UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, FORSKNING OCH ENERGI (*)

från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

Rapport om genomförandet 2013: Utveckling och tillämpning av teknik för avskiljning och lagring av kol i Europa
(2013/2079(INI))

Föredragande (*): Vicky Ford

(*) Förfarande med associerade utskott – artikel 50 i arbetsordningen

FÖRSLAG

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi uppmanar utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. Avskiljning och lagring av kol (CCS) är den enda storskaliga och konkreta teknik som för närvarande finns tillhands för att ta koldioxid från förbränningen av fossila bränslen i syfte att producera el med låga koldioxidutsläpp.
- B. Det finns alternativ till fossila bränslen inom kraftsektorn, men inom många industrier, t.ex. kemi, stål, raffinaderi och cement, är det bara genom CCS som utsläppen kan minskas i större omfattning. Utvecklingen av industriell CCS är därför en prioritet.
- C. Den framtida kolanvändningen i Europa bör med tanke på kolets fortsatta oundgänglighet för unionens ekonomi baseras på en stabil utvecklingsstrategi. Utmaningen är att unionens energimix efter 2030 ska kunna möjliggöra stadig ekonomisk tillväxt med bibehållen energitrygghet för medlemsstaterna och snabb utveckling av nya energitekniker inklusive koltekniker.
- D. De politiska strategierna för bekämpande av klimatförändringar har inte haft avsedd effekt. De har i många fall lett till att industrier omlokaliseras inom unionen och att priserna på elenergi har ökat. Klimatpolitiken har på så sätt bidragit till försämrad konkurrenskraft för den europeiska ekonomin och ökad fattigdom bland de europeiska medborgarna.

- E. Klimatförändringarna kan endast bekämpas framgångsrikt om särskilda åtgärder vidtas över hela världen.
1. Europaparlamentet menar att CCS kan göra det möjligt för medlemsstaterna att utnyttja sina kolbaserade energitillgångar på ett efterfrågestyrt sätt, och på så sätt även bidra till mångfald och trygghet i energiförsörjningen och minskade utsläpp av växthusgaser, samtidigt som man värnar om arbetstillfällena inom industrin och skapar nya kvalificerade arbetstillfällena i EU. Parlamentet påpekar samtidigt att varje ökning av förbrukningen av fossila bränslen inom energisektorn måste gå hand i hand med en omfattande utveckling av CCS, inbegripet incitament för investeringar.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta långtgående åtgärder för att stimulera internationellt samarbete och främja användningen av tekniker som dämpar effekterna av klimatförändringarna, i syfte att styra tillväxtekonomier mot en alternativ utveckling med lägre koldioxidintensitet, vilket också CCS-tekniken gör.
 3. Europaparlamentet påminner om att fossila bränslen även i fortsättningen kommer att utgöra merparten av energimixen under kommande årtionden (75 % 2030 enligt Internationella energiorganet, IEA), vilket innebär att CCS är en värdefull teknik att utforska.
 4. Europaparlamentet understryker att enligt IEA:s Energy Technology Perspectives 2012 skulle man om CCS inte fanns tillhands behöva öka investeringarna i el med ytterligare 40 % för att kunna begränsa den globala temperaturökningen till högst två grader.
 5. Europaparlamentet konstaterar att staternas, unionens och världssamfundets insatser för att ta itu med klimatförändringarna kommer att bli mindre effektiva om CCS inte ingår i en långsiktig energistrategi.
 6. Europaparlamentet anser att ramarna för den politik och strategi som rör CCS bara bör byggas på grundval av tillförlitliga uppgifter om den positiva påverkan de kommer att ha på miljön, på den europeiska industrins stabilitet, på sysselsättningen i EU och på rimliga energipriser för både allmänhet och industri.
 7. Europaparlamentet anser att nya energitekniker med låga koldioxidutsläpp inte bör anses konkurrera med utan snarare komplettera varandra för att uppnå Europas långsiktiga mål för minskade koldioxidutsläpp. Parlamentet betonar att både förnybar energi och CCS är viktiga i EU:s framtida energimix och efterlyser därför, i överensstämmelse med artikel 194.2 i EUF-fördraget, att både förnybar energi och CCS tillförs skräddarsydda mekanismer för att med säkerhet tillhandahålla investeringar i det kommande paketet för EU:s energi- och klimatpolitik fram till 2030. Syftet är att skapa lika villkor och trygga en rättvis konkurrens mellan olika energitekniker med låga koldioxidutsläpp.
 8. Europaparlamentet anser att stöd till inledande projekt, lärdom av erfarenheter och utbyte av kunskap är en nödvändig förutsättning för att kunna ta fram detaljerade långsiktiga åtgärder till stöd för CCS/avskiljning och användning av koldioxid (CCU), vilket kan komma att minska kostnaderna för utvecklingen av denna teknik. Parlamentet uppmanar därför näringslivet, däribland innovativa små och medelstora företag, och institutioner att fortsätta samarbeta internationellt för att se till att bästa praxis tillämpas. Parlamentet

påminner samtidigt om utmaningarna med de olika forsknings- och utvecklingsstadierna och med att föra ut ny teknik på marknaderna, samt menar att det i detta syfte är nödvändigt att förstärka mekanismerna till stöd för projekt på unionsnivå på sådant sätt att de verkligen förmår stimulera företagens engagemang när det gäller att samarbeta med forskningscentrumen.

9. Europaparlamentet anser att samarbetet med Förenta staterna och Kanada bör fördjupas genom utbyte av kunskap och god praxis, i ljuset av de verksamheter som inletts när det gäller CCS inom ramen för den bilaterala dialogen mellan Förenta staterna och Kanada om miljöenergi.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med de största rättsliga, finansiella och sociala hindren mot utvecklingen av CCS, t.ex. vad gäller beviljande av tillstånd och stöd, inrättande av en kompetensbas inom CCS samt utveckling och testning av teknik för effektiv avskiljning, transport och lagring.
11. Europaparlamentet anser att incitament och politiska åtgärder bör vara inriktade på såväl demonstration av CCS som efterföljande mer långsiktiga operativa projekt, och att de måste åtföljas av större trygghet för den privata sektorns investeringar. Parlamentet anser också att incitament och åtgärder bör delas upp på ett effektivt sätt, både inom kraftproduktionssektorn och CCS inom industriella produktionsprocesser.
12. Europaparlamentet anser att för att CCS ska bli hållbart ekonomiskt och miljömässigt bör demonstrationsprojekt för avskiljning och lagring av koldioxid syfta till att utveckla platsrelaterade strategier för avskiljning och användning av koldioxid (CCU) i syfte att uppnå en fristående koldioxidcykel. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja forskning och teknisk utveckling inom motsvarande tekniska område.
13. Europaparlamentet anser att de befintliga metoderna för stöd till demonstrationsprojekt genom finansieringsinstrumentet i NER300 inte har gjort det ekonomiskt attraktivt för den privata sektorn att göra långsiktiga investeringar i CCS, och att de investerings- och framför allt rörelsekostnader som är nödvändiga för den sortens teknik fortfarande är för höga.
14. Oavsett de pågående diskussionerna om en långsiktig strukturreform av utsläppshandelssystemet uppmanar Europaparlamentet kommissionen och medlemsstaterna att lägga fram förslag om andra, riktade politiska åtgärder och en flexiblare finansieringsmodell som kan leverera de första operativa CCS-projekten i EU till 2020.
15. Europaparlamentet anser att stöd på EU-nivå fortsättningsvis bör gå genom bland annat det europeiska näringslivsinitiativet för CCS och Horisont 2010.
16. Europaparlamentet betonar att enligt en Eurobarometerundersökning känner de flesta invånarna i EU fortfarande inte till CCS, men de som har kunskaper om tekniken är mer benägna att stödja den. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att förbättra kommunikationen i syfte att öka allmänhetens kunskaper om CCS och anser att en större förståelse för CCS är avgörande för att vinna allmänhetens acceptans och därmed

vinna framgång med denna teknik.

17. Europaparlamentet är bekymrat över att artikel 6 i Londonprotokollet kommer att stå i vägen för gränsöverskridande transport av avfall från CCS och därmed begränsa dess potential i medlemsstater som inte har anvisade lagringsplatser. Parlamentet uppmanar därför avtalsparterna att hitta en lösning, t.ex. att ratificera 2009 års ändringsförslag till artikel 6, för att se till att den inte blir ett hinder för utvecklingen av CCS.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att analysera och lägga fram en rapport om den CCS-nivå som skulle behöva införas fram till vissa viktiga datum, t.ex. 2030, för att CCS i större utsträckning ska kunna bidra till målen för minskade utsläpp fram till 2050.
19. Europaparlamentet anser att vid sidan av CCS bör även forskning och innovationer inom användning av koldioxid stödjas, detta i enlighet med hållbarhetsprinciper.
20. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att det finns en djupare förståelse för CCS-potentialen i industriella tillämpningar, genom att använda prognoser för utsläpp, teknik och kostnader så att industriell CCS får en framträdande plats i politiska beslut på kort och medellång sikt.
21. Europaparlamentet konstaterar att planering tillhör medlemsstaternas ansvarsområde och uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och lokala myndigheter att mer omfattande och konsekvent planera för CCS-möjligheter i industriområden med höga utsläpp, vilket i hög grad kommer att underlätta beslut om infrastruktur och lagring. Parlamentet anser att dessa områden skulle kunna utgöra nav och dra nytta av gemensamma infrastrukturmöjligheter.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	5.11.2013
Slutomröstning: resultat	+: 39 -: 5 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hélin, Edit Herczog, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Vladimir Urutchev
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Jerzy Buzek, Ioan Enciu, Andrzej Grzyb, Roger Helmer, Seán Kelly, Bernd Lange, Zofija Mazej Kukovič, Franck Proust, Algirdas Saudargas
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Nikos Chrysogelos

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	27.11.2013
Slutomröstning: resultat	+ : 51 - : 12 0 : 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Elena Oana Antonescu, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Franco Bonanini, Biljana Borzan, Yves Cochet, Spyros Danellis, Chris Davies, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Grootte, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Martin Kastler, Holger Krahmer, Corinne Lepage, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Andrés Perelló Rodríguez, Pavel Poc, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Dubravka Šuica, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Erik Bánki, Gaston Franco, Julie Girling, Eduard-Raul Hellvig, Georgios Koumoutsakos, Marusya Lyubcheva, Judith A. Merkies, Miroslav Mikolášik, James Nicholson, Alojz Peterle, Vittorio Prodi, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Anna Záborská, Andrea Zannoni
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Esther de Lange